

Referat: ODM Forskningspolitiske udvalg, fredag den 22.02.2019, kl. 10:30-14:30

Emne: Møde i ODM's forskningspolitiske udvalg

Formål med mødet: Drøfte, orientere, træffe beslutninger og indstillet til/orientere ODM's bestyrelse om emner af betydning for forskningsrammer og -vilkår på museerne og ODM's arbejde på området.

TEMA: Intet tema til dette møde.

Anvendelse af mødets resultat: Formidles til ODM's bestyrelse m.fl.

Udvalgets medlemmer 2019 er:

Vicedirektør, ph.d. Jesper Stub Johnsen, Nationalmuseet (formand), Museumsinspektør, prof. ph.d. Nina Rønsted, Statens Naturhistoriske Museum; Vicedirektør, ph.d. Camilla Jalving, Statens Museum for Kunst; Museumsdirektør, ph.d. Henrik Harnow, Museum Sønderjylland; Museumsdirektør og ODM's formand dr. phil. Flemming Just, og Sydvestjyske Museer; Forsknings- og samlingschef, Ph.d. Kent Olsen, Naturhistorisk Museum, Aarhus, Museumsdirektør, cand.mag. Gertrud Hvidberg Hansen, Faaborg Museum, lektor, ph.d. Mette Løvschal, Moesgaard Museum/Aarhus Universitet; Direktør Nils M. Jensen, Organisationen Danske Museer.

Data om mødet

Dato: 22.02.2019

Tid: 10:30 - 14:30

Sted: ODM's mødelokale i Vartov

Mødedeltagere: Jesper Stub Johnsen, NM (formand), Camilla Jalving, SMK, Henrik Harnow, Museum Sønderjylland, Flemming Just, Sydvestjyske Museer; Gertrud Hvidberg Hansen, Faaborg Museum, Mette Løvschal, Moesgaard Museum/Aarhus Universitet; Nils M. Jensen, ODM.

Mødeleder: Jesper Stub Johnsen

Afbud: Kent Olsen, Naturhistorisk Museum, Aarhus, Nina Rønsted, SNM

Referent: Jesper Stub Johnsen/Nils M. Jensen

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
1. Introduktion til ODM's forskningsudvalg	Jesper/ Nils/ Alle	-11:00	Præsentation af nye og gamle medlemmer samt kommissoriet for ODM's forskningspolitiske udvalg.

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
			<p>Kommissoriet og udvalgets arbejdsform blev gennemgået.</p> <p>Camilla: Hvordan kommer vores viden og rådgivning videre til ODM's bestyrelse og hvilken effekt?</p> <p>Flemming: I starten var selve forskningen på museerne som begreb - et tema. Skulle alle museer forske? Ellers handler det om input til ODM's bestyrelse, formand og direktør, som dermed er klædt på.</p> <p>Jesper/Nils: Herudover ved medlemmernes deltagelse i andre (forsknings-)møder og evt. på møder for forskningsinteresserede om særlige emner. Udvalget har tidligere arrangeret tre møder, som alle har været velbesøgte (ca. 70-80 deltagere), men vi arrangerer kun møder, når vi har noget på hjertet og vil ikke forpligtiges til et tilbagevendende årsmøde.</p> <p>Flemming: 26. marts præsenteres Realdania en publikation med en "temperaturmåling" vedr. museernes tilstand. Nils sender info. rundt til udvalgets medlemmer.</p>
<p>2. Status på rammer og vilkår for museumsforskningen (set fra udvalgets medlemmer)</p>	Alle	-12.30	<p>Alle mødedeltagere forbereder sig ved at tænke over fordele og ulemper for rammer og vilkår for forskningen på museer p.t.:</p> <p>Tænk over tre ting, der udfordrer jer/jeres kollegaer som forskere på museerne – og tre ting som glæder og/eller motiverer jer/jeres kollegaer som forskere på museerne.</p> <p>Resultatet vil danne grundlag for kommende emner og temaer til udvalgets møder og evt. temadage for museerne – og vil være vigtige pointer til VELUX-gå-hjem-møderne jf. nedenfor.</p> <p>Camilla Jalving, SMK, Meget dybe fagligheder, men mindre forskning på tværs. Lidt som på universitetet for 20 år siden, traditionen støder af og til mod større tværgående samarbejder. Fra enkeltmandsforskning til fælles udstillingsprojekter. SMK skal revidere den eksisterende forskningsstrategi, så der er bedre muligheder for at prioritere mellem forskellige forskningsprojekter, Ph.d.-projekter mv.</p>

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
			<p>Midler til konferencer og forskningsrejser er begrænset. Nogle er bedre til at kombinere f.eks. kurser og rejser med forskningsophold.</p> <p>En fremtidig tematik er, hvordan kan forskningen udkomme og formidles, når det ikke lige passer ind i museets tre overordnede udstillingsformater, hvor 2 store årlige udstillinger skal tække ½ besøgstal, 1 mindre (men større udstilling med fokus på samlingen).</p> <p>Udstillings-, forsknings- og erhvervsstrategi bør hænge (bedre) sammen.</p> <p>De udstillingsprojekter, der hænger sammen med forsknings- og bevaringsarbejdet, er det, der giver den største glæde på medarbejdersiden.</p> <p>Hvordan kan vi gennem forskningen nå bredere ud, for der er ikke nogen modsætning mellem de to begreber.</p> <p>Styrke den metodiske forskning på museet.</p> <p>Flemming Just, Sydvestjyske Museer; Aarhus: Ingen fast forskningstid, men medarbejderne forsker i en vis del af arbejdstiden. Projektansatte bør også forske, så derfor har museet etableret en intern forskningspulje (9000 kr./år pr. medarbejdere til konferencer), som kan medvirke til at opkvalificere forskerne.</p> <p>Deltagelse i konferencer prioriteres bevidst. Der skal skubbes til medarbejderne for deltagelse i internationale konferencer. De ser sig ikke naturligt som en del af det internationale forskningsmiljø. Medarbejdere med en universitetsbaggrund har lettere ved dette.</p> <p>Forskningsledelse er derfor afgørende vigtigt instrument for at fremme forskningen på museet.</p> <p>Tid og ressourcer (løses med forskningspuljer)</p> <p>Tværfaglig forskning i forskningsstrategien har ikke været en succes, så nu er strategien ændret, så det er muligt at gå mere i dybden på de enkelte forskningsområder</p>

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
			<p>Henrik Harnow, Museum Sønderjylland: Samme type udfordringer, som dem Flemming har skitseret.</p> <p>Det er en udfordring at gå fra det hyggelige og trykke netværk til at komme ud over ens eget museum. Hver mand/kvinde forsker ofte meget for sig selv. Forskningsproduktionen kan falde drastisk, hvis en enkelt (super)forsker forlader museet. Meget forskning er personbåret og ikke nødvendigvis det store samarbejde. Andre erfaringer fra Odense Bys Museer, der arbejdede mere med forskningsgrupper og i fællesskaber.</p> <p>Ikke fast forskningstid, hvilket måske vil dræbe lysten hos en god medarbejder, der ikke ønsker at forske, men er dygtige på andre felter.</p> <p>Gertrud Hvidberg Hansen, Faaborg Museum, Et lille sted, der både skal forske og formidle. Har gennemført et større 3-årigt forskningsprojekt (VELUX). Faste medarbejdere, der "hives" ud af dagligdagen til forskning, gør hverdagen mindre robust.</p> <p>Publicering (fagfællebedømmelse) i forhold til salg af bøger er et dilemma!</p> <p>Arbejder bevidst med, at alle skal føle, at det er en fælles opgave og bør derfor vide hvad der foregår forskningsmæssigt.</p> <p>Vigtigt med forskningssamarbejder med universiteter nationalt og ikke kun med nabouniversitetet. Det skal være ambitiøst. Afsøger p.t. samarbejdet med arkitektskolen. Samlingerne og det faglige skal hænge sammen, hvilket ikke nødvendigvis findes på det nærmest geografiske universitet/museum.</p> <p>Forskningsmæssig bæredygtighed og robusthed skal skabes gennem samarbejde med andre.</p>

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
			<p>Mette Løvschal, Moesgaard Museum/Aarhus Universitet; Intern forskningspulje (seed-penge) med ansøgning (5-10.000 kr.). Stiller krav fx med henblik på at skrive større ansøgninger eller indgå i et internationalt samarbejde eller skrive artikel/publicering. En god motivation til at gøre lidt ekstra.</p> <p>Fokusgrupper: Samle folk i teams for at løfte et måske snævert tema op i en større sammenhæng.</p> <p>Museumsansættelse giver mulighed for at arbejde i langvarige projekter og satsningsområder, hvor universitetsansættelse giver mere fragmenterede og kortvarige projekter.</p> <p>Museumsansatte ønsker penge og arbejdstid til at skrive ansøgninger, mens universitetsforskere er mere motiveret i sig selv.</p> <p>Jesper Stub Johnsen, NM. Det opleves som motiverende og vigtigt, at NMs direktør Rane Willerslev understreger, at forskning er en afgørende nødvendig forudsætning for at museet opleves som relevant og interessant og hele tiden udvikler sig - og ikke bare fryser fast i et bestemt politisk projekt for magthaverne. Den gennemgribende forskningsudredning har givet ny energi og nyt syn ind i forskningen, hvor der også har været en rimelig stor succes i det forgangne år med at tiltrække eksterne forskningsmidler.</p> <p>Udfordringerne er der mange af, men forskeruddannelse/generationsskifte, adgang til e-ressourcer eller rettere den manglende adgang! Og så en løbende diskussion af tid til projektudvikling/at skrive ansøgninger samtidig med deltagelse i produktion af formidlingsaktiviteter, udstillinger samt publicering af monografier overfor artikelskrivning.</p>
Frokost		-12.00	ODM giver en sandwich (vi fortsætter mødet over frokosten)
3. VELUX-ODM "Gå hjem-møde" Bilag: Programoplæg	Nils/ Jesper	-13.30	Museerne, universiteterne og forskningen VELUX FONDENS museumssatsning – erfaringer, muligheder og udfordringer Forberedelse af bidrag til punktet på "gå-hjem-møde"

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
			<p>- ODM – kort orientering om forskningsrelevante emner</p> <p>Nils: Indtryk fra VELUX museumssatsningen: Der sker masser af ny spændende forskning, men universiteterne tager ofte over og der kommer ofte ikke nok museumsformidling ud af projekterne. Museerne har ofte svært ved at fastholde forskningskompetencen / Ph.d.-erne, som forsvinder når projekterne ophører.</p> <p>VELUX og ODM gå-hjem-møderne skal handle om både de gode og de mere problematiske erfaringer i samarbejdet mellem museerne og universiteterne.</p> <p>Henrik: Ph.d.-ere er ikke den eneste måde at samarbejde på.</p> <p>Gertrud: Museet skal være ansøge - og hele det administrative set-up har været en stor mundfuld for en lille organisation, fordi man ikke har erfaringen og kapaciteten. Det ville måske være bedre, hvis universiteterne søger og administrere bevillingen.</p> <p>Mindre museer opgiver kampen da både ansøgningsprocedure, men især den efterfølgende administration er uoverskuelig.</p> <p>Mette: Ansøgningerne udhules af krav om det store netværk/samarbejder og dermed kan man mangle den dybe faglighed. Det er ofte små poser penge, der distribueres rundt til mange museer og som derfor ofte kun giver en måned eller tos arbejde hvert sted.</p> <p>Henrik: Museerne skal mere ind og berige universitetsverdenen.</p> <p>Flemming: VELUX giver 5 % i overhead, men vi er alt for beskedne, når vi søger eksterne forskningsbevillinger.</p> <p>Nils: Vi søger alt for få EU-midler. Der mangler tilsyneladende den brændende platform, fordi det f.eks. er meget nemmere at søge de private fonde i Danmark.</p> <p>Ide til møderne: Sådan bygger du den administrative procedure op i forskningsprojekter.</p>

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
4. Adgang til e-ressourcer	Jesper	-13.45	<p>Baggrund, status og initiativer</p> <p>Status v. Jesper. Nils henvender sig til Karen M. Olsen om en opfølgning på pilotprojektet vedr. adgang til e-ressourcer med henblik på en status på næste møde.</p>
5. Arkæologernes forskningscharter	Nils/ Mette	-14:00	<p>Baggrund og evt. udbredelse. Handler om at initiere et bedre samarbejde mellem museer og universiteter om adgang til og udveksling/deling af data. Bygger bl.a. på en bekymring for om universiteterne bruger data fra museerne uden deres viden.</p> <p>Flemming: Naturvidenskab skal også være en del af dette, så det skal på til næste møde.</p> <p>Camilla: Problemer omkring sikring og adgang til data ift. datasikkerhed og statens IT.</p> <p>Mette sender opdateret charter til udvalgets medlemmer.</p> <p>Hovedpunkt på næste møde.</p>
6. Eventuelt	Alle	-14:15	<p>Flemming: Kulturstatistik – KUM Departement og Danmarks Statistik bruger aktuelt mange ressourcer til at lave kulturstatistik - næsten lig vores ønske om et Kulturens Analyseinstitut. Arbejdet er forankret i en styregruppe, hvor mange aktører er repræsenteret.</p> <p>Hvilke data ønsker vi at få på museumsområdet? Styregruppen eftersøger både kvalitative og kvantitative data, og vi kan byde ind med ideer og behov. Forslag om et møde om at udvikle data på kulturarvsområdet eller forskningsprojekt med brug af data fra området.</p> <p>Hvad kunne vi godt tænke os på statistikdelen?</p> <p>Hvad kan vi udvikle af forskning på museumsområdet, der bygger på data?</p>

Dagsorden:	Ini:	Tid:	Referat:
			<p>Flemming inviterer departementet og Danmarks Statistik til næste møde for at fortælle om projektet.</p> <p>Gertrud: Ny Carlsberg Fondet har afholdt et forskermøde med korte oplæg omkring forskningsprojekter. Idé: Metode til kort og hurtigt at få at vide, hvad der foregår inden for et forskningsområde.</p>
<p>7. Næste møde – herunder fastlæggelse af mødedato og tema</p>	Alle	-14:30	<p>Nils udsender</p> <p>TEMA på næste møde: Arkæologisk forskningscharter ML Kulturstatistik – Danmarks Statistik og KUM-departementet inviteres. FJU Status på E-ressourcer JSJ/NMJ</p> <p>Tidsrum: Kl. 10.30-14.30 (hver gang)</p> <p>Mulige temaer til kommende møder (fra tidligere):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Brug af samlingerne som forskningsressource 2) Forskningsledelse 3) projektmodning 4) Forskningsprojektlederuddannelse 5) Forskning og formidling 6) Samarbejde mellem museer og universiteter 7) Revision af museumsloven - status – med afledte effekter af forskningsområdet. 8) Samarbejder omkring forskning – forskningsmæssig speeddating!

JST/NMJ, 2019.02.22/2019.0303